

"XXI əsrin çağırışlarından hesab edilən narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsi bəşəriyyətin galacayına böyük təhlükə yaradır". Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, cənab İlham Əliyevin narkotiklərlə bağlı məlum çıxışı ölkə ərazisində "ağ ölüm"lə bağlı mübarizəyə təkan verdi.

Bəşəriyyətin ən ağırli problemlərindən olan, cəmiyyətin ciddi bələsına, xalqın, milletin təhlükə mənbəyinə çevrilən narkomaniya dinindən, dilindən, irqindən, sosial vəziyyətindən asılı olmayaraq, hamı üçün eyni dərəcədə təhlükəlidir. O, cənayətkarlıqla, zorakılıqla və kor-

qedər mənfi təsir göstərərək onun xarakterini deyisir, qurban özünü idarə edə bilmir. Orqanizm zəifləyir, bedən arıqlayır, insanın fiziki gücü tükenir. Bu da son nticədə aqressivliyə, cincayətkarlığa və ölüm hallarına getirib çıxarır.

Uzun illərin araşdırılmaları göstərir ki, narkomanlıq insanı həqiqətan de fiziki və ruhi cəhdən şikət edir, onun ömrünü qısaldır. Erkən yaşından narkotik qəbul etmeye başlayan insanın orta ömrü 35-40 il olur. Bu gün Azərbaycanda narkomaniya ilə mübarizə prioritetə çevrilib. Rəsmi məlumatlara görə, Azərbaycanda narkotiklər hem ölkəyə getirilir, hem də öl-

məsələdə eyni mesuliyyətə iştirak etmeli, həməryəlik nümayiş etdirmelidir:

"Önce onu qeyd etmeliyim ki, narkomanlığında narkotik maddələrin qeyri-qanuni dövriyyəsinə qarşı mübarizədə həməryəlik nümayiş etdirilmelidir, yeni, dövlət qurumları, ictimai teşkilatlar və cəmiyyətin digər üzvləri bu məsələdə eyni məsuliyyətlə iştirak etməlidir. Bu, ele bir bələdir ki, onunla mübarizədə fasiləye və bir anlıq boşluğa yol verilməsi bütün zəhməti hədər edir. Müxtəlif regionlarda bu mövzuda həyata keçirdiyimiz telim və monitorinqlərimiz onu göstərib ki, narkomanianın profilaktikası öncə ailədən baş-

"Narkomaniyaya yox deyək" - galacayımızı xilas edək...

rupsiyaya səbəb olaraq global problemlərə çevrilib.

Ictimaiyyətin diqqətini daim narkomaniya ilə bağlı problemlərə yönəltməq məqsədilə BMT tərəfindən 26 iyun - Narkomaniyaya və Narkobiznesə qarşı Beynəlxalq Mübarizə Günü elan olunub.

Azərbaycan 1992-ci ilde BMT-ye təməhüquqlu üzv olduqdan sonra BMT-nin "Narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə haqqında" 1988-ci il konvensiyasına qoşulub.

Ölkəmizdə narkomaniya ilə mübarizə məqsədilə "Narkomaniya və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə" üzrə Dövlət Komisiyası yaradılıb, bu mübarizə ümumdövlət vəzifəsi kimi müyyəyen edilib.

Yaxşı, bəs narkotik nədir?

- Narkotik mərkəzi sinir sistemine spesifik təsir göstəren və tez bir zamanda asılılıq yaranan maddədir. O, toksik maddə olduğundan insanın bütün orqanızmına, ürək-damar sisteminə tutmuş, sinir sistemine

ke ərazisində təbii yolla bitir və ya kultivasiya vasitəsilə yetişdirilir. Son dövrlərin bələsına çevrilən və esl adı "metanfetamin" olan psixotrik maddə gencələr arasında külliəvi istifadəye çevrilib. Bununla bağlı müvafiq dövlət qurumları eməliyyatlar keçirir, onun satışı, hemçinin istifadəsi ilə müşəqi olanları demək olar ki, hər gün aşkar olunaraq məsuliyyətə cəlb edilir. 2020-ci ilin sonuna olan rəsmi məlumatə ssəsən, Azərbaycanda 33 min 788 nəfər rəsmi qeydiyyatda olan narkotik istifadəçisi var. Qeyd edək ki, 2019-cu il ilə müqayisədə 2020-ci ilde qeydiyyata alınan 2356 nəfər narkotik istifadəçisi artıb. Bu il de görünen odur ki, narkotikdən istifadə edənlərin sayı öten ilə nisbətən xeyli artıb. Məlumatə görə, psixotrik maddələrdən istifadə edənlər, əsasən, 20-30 yaş aralığında, xüsusən de 24-25 yaşlı gənclərdir.

Məsələ ilə bağlı Unikal.org-a açıqlamasında Gelecek İntellektual İnkıfəfa Yardım İctimai Birliyinin sədri Kazım Məmmədov bildirib ki, ictimai teşkilatlar və cəmiyyətin digər üzvləri bu

lamalı və məktəblə davam etməlidir".

K.Məmmədov narkomaniya ilə mübarizə aparmaq üçün ölkənin şəhər və rayonlarında siqaret, spirtli içki və psixotrop maddələrin istifadəsinin zərərləri haqqında marifləndirmə tədbirləri üçün başlangıç yaşın orta hesabla 12-yə endirilməsi zərureti vurğulayıb: ""Ağ ölüm"" adlanan bu bəla ilə mübarizə üçün beynəlxalq təcrübəye əsaslanaraq öz təcrübəmizi sizinle bölüşə bilərik. Əvvələ yeniyetmə və gəncərin asudə vaxtlarının səmərəli keçirilməsi üçün tədbirlər planı geniş formada hazırlanmalı və bu yaş qrupuna aid olan əhalilər istisnasız tədbirlərə cəlb edilməlidir. Şəhər və rayonlarda sürətli yayılmaqda olan siqaret, spirtli içki və psixotrop maddələrin istifadəsinin zərərləri haqqında marifləndirmə tədbirləri üçün başlangıç yaş, orta hesabla 12 yaşla endirilməlidir. Sosial vəziyyəti aşağı olan və risk altında yaşayan yeniyetmə və gəncər yetişdirilməli, onlara daima qayğı ilə əhatələndiyi hiss etdirilməli, eyni zamanda bu cür əhilələrə psixoloji dəstək verilməli və həmin əhilələrin üzvü olan yeniyetmə və gəncər ictimai fealiyyətə stimullaşdırılmalıdır. Valideynlər arasındaki qarşıdurmaların, ünsiyyət problemlərinin, siqaret, spirtli içki və psixotrop maddələrdən istifadənin uşaqlara mənfi təsirleri valideynlərə mütəmadi izah edilməli, əhilələr təsilli uşaq yetişdirme mövzusunda məlumatlandırılmalıdır. Təhsil müəssisələrində davamlı olaraq şagirdlər üçün "Narkomaniyaya yox deyək" mövzusunda müsabiqələr təşkil edilməli, bu müsabiqələr də eyni göstərici kimi rəsm müsabiqəsinə üstünlük verilməlidir".

Ağarza Elçinoğlu